

Informatienota

Datum vergadering	: 20 december 2022
Registratienummer	: GZDGB715441/715458
Informatienotanummer	: 2022/IN111
Portefeuillehouder	: Jan de Geus
Bijlage(n)	: 1. Beleidsregels energietoeslag 2023 2. Ongevraagd advies Adviesraad sociaal domein
Onderwerp	: Energietoeslag 2023

Onderwerp

Energietoeslag 2023.

Kennisnemen van

Ook in 2023 kunnen gemeenten 1300 euro energietoeslag verstrekken aan inwoners met een inkomen tot 120% van het bijstandsnorm. Het college heeft hiervoor beleidsregels opgesteld.

Inleiding

Met de Miljoenennota 2023 heeft het Rijk besloten dat inwoners met een inkomen tot 120% van de bijstandsnorm ook in 2023 recht hebben op de eenmalige energietoeslag van 1300 euro. Hiervoor ontvangt de gemeente West Betuwe een uitkering vanuit het Rijk. Om deze toeslag te kunnen uitkeren moet het college, net als in 2022, beleidsregels vaststellen. Gemeenten hebben tot 1 juli 2023 de tijd dit uit te keren.

Ambtshalve uitkering

In 2022 hebben de inwoners die in beeld zijn bij de gemeente, bijvoorbeeld omdat zij een bijstandsuitkering ontvangen, ambtshalve de energietoeslag uitgekeerd gekregen. Voor 2023 keert het college alle inwoners die in 2022 recht hadden op de energietoeslag, ambtshalve energietoeslag 2023 uit. Hiermee voorkomen we (extra) administratieve handelingen voor zowel onze inwoners als de gemeente en kunnen wij zo doeltreffend en doelmatig mogelijk uitkeren.

Het Rijk biedt gemeenten de mogelijkheid om de energietoeslag 2023 in twee keer uit te betalen, waarvan 500 euro alvast in 2022. De inwoners die ambtshalve recht hebben op de energietoeslag ontvangen in december 2022 alvast de eerste 500 euro en in februari 2023 de resterende 800 euro.

Aanvraagprocedure eerste keer recht op energietoeslag

In de Miljoenennota heeft het Rijk ook besloten dat het minimumloon per 2023 met ruim 10% omhoog gaat. Daarmee stijgen ook de daaraan gekoppelde bijstand en AOW. Het bedrag dat past bij 120% van de bijstandsnorm is daarmee in 2023 dan ook hoger dan in 2022. Inwoners die daarmee in 2023 wel recht hebben op de energietoeslag kunnen deze vanaf 1 januari 2023 aanvragen via Gezondverzekerd.nl. Voor inwoners die de aanvraag niet via de portal kunnen doen, bijvoorbeeld omdat zij geen DigiD hebben, is er de mogelijkheid om een schriftelijke aanvraag te doen via een aanvraagformulier. Nieuwe inwoners die in 2023 voor het eerst bij ons bekend zijn, bijvoorbeeld met een bijstandsuitkering, ontvangen dan ambtshalve hun energietoeslag.

Maatwerk

Er kunnen ook huishoudens zijn die moeite hebben met het betalen van de energiekosten en die niet in aanmerking komen voor de energietoeslag, bijvoorbeeld omdat het inkomen net boven de grens van 120% zit. Als deze inwoners zich melden bij de gemeente voor een financiële tegemoetkoming, kijken wij per individueel geval wat er nodig is. De gemeente biedt hulp in de vorm van schuldhulpverlening, budgetcoaching, een eenmalig adviesgesprek of een doorverwijzing. Onder bepaalde voorwaarden kan de inwoner ook een beroep doen op de bijzondere bijstand. De hoogte van het bedrag is afhankelijk van de situatie. Dit vergt maatwerk.

Aanpassingen ten opzichte van 2022

In de beleidsregels nemen we een extra artikel op over studenten. Bij de voorgaande beleidsregels waren studenten uitgesloten. Dit was opgelegd vanuit het Rijk. Ook voor 2023 geeft het Rijk aan dat studenten zijn uitgesloten voor de energietoeslag. Wel kunnen zij aanspraak maken op de individuele bijzondere bijstand. Een aantal gemeenten ontvangen daar een extra uitkering voor. Voorwaarde hiervoor is dat deze boven de 100.000 euro uitkomt. Gemeente West Betuwe ontvangt deze uitkering niet. Individuele bijstand voor studenten moeten we daarmee betalen uit eigen middelen. Gezien het beperkte aantal studenten met een eigen woonruimte, die aantoonbaar zelf kosten voor energie betalen, in de gemeente West Betuwe, heeft het college ervoor gekozen hen toch op te nemen in de beleidsregels energietoeslag 2023 en op deze manier hen bij te staan mits zij aan de verdere voorwaarden voldoen.

Advies van de Adviesraad Sociaal Domein over energietoeslag

Op 24 oktober ontving het college een ongevraagd advies van de Adviesraad Sociaal domein (Ongevraagd advies inzake de verruiming van de energietoeslag). Hierin roept de adviesraad het college op om de grens voor de energietoeslag te verhogen naar een inkomensgrens van 140% van de bijstandsnorm. Ook adviseren zij om de grens voor individuele bijzondere bijstand te verhogen naar 130% van de bijstandsnorm. Het college gaat hier nu niet in mee, maar neemt dit advies wel mee in de lange termijn aanpak bestaanszekerheid. In het advies geven ze ook aan dat we in september nog niet iedereen bereikt hadden die recht heeft op energietoeslag. Inmiddels hebben we meer mensen bereikt dan de schatting vanuit het Rijk.

Kernboodschap

Het college verstrekt ook in 2023 1300 euro energietoeslag aan inwoners met een inkomen van 120% van de bijstandsnorm. Inwoners die in 2022 recht hadden op energietoeslag ontvangen automatisch 500 euro energietoeslag al in december 2022 en de resterende 800 euro in februari 2023. Inwoners die in 2023 voor het eerst recht hebben op energietoeslag, kunnen deze vanaf 1 januari aanvragen. De energietoeslag kan aangevraagd worden tot en met 30 juni 2023 (Rijksbesluit).

Consequenties

Het college ondersteunt hiermee inwoners die door de gestegen energieprijzen in de problemen (dreigen) te komen. Alleen inwoners met een inkomen tot 120% van de bijstandsnorm ontvangen energietoeslag. Bij het opstellen van het aanvalsplan bestaanszekerheid (zie RIN IN102 – Uitvoering motie aanvalsplan armoede) kijken wij of deze doelgroep nog toereikend is.

Financiën

Voor de uitvoering en uitgifte van de energietoeslag heeft het kabinet een eenmalig budget beschikbaar gesteld. Dit budget van 1,4 miljard euro komt via het gemeentefonds beschikbaar. Hiervan stelt het Rijk 500 miljoen euro al in 2022 beschikbaar. De definitieve verdeling wordt bekend gemaakt bij de decembercirculaire 2022.

Met de ambtshalve toekenning 2023 voor inwoners die in 2022 energietoeslag ontvingen toetsen wij bij deze inwoners niet nogmaals de rechtmatigheid. Bij vermoeden van fraude kan er achteraf nog een steekproef plaatsvinden. Bij inwoners die in 2022 de toeslag rechtmatig hebben verkregen én deze voor 2023 ambtshalve uitgekeerd krijgen, vorderen wij niet terug als zij in 2023 toch niet meer aan de voorwaarden blijken te voldoen.

Communicatie

Het college maakt een apart communicatieplan om iedereen te bereiken die recht heeft op de energietoeslag maar zich daar nog niet bewust van is. In dat plan kijken we ook breder naar de communicatie over waar inwoners met geldzorgen terecht kunnen en wat ze zelf kunnen doen.

Bijlage(n)

1. Beleidsregels Energietoeslag 2023
2. Ongevraagd advies Adviesraad Sociaal Domein

Suggestie ter afhandeling

Voor kennisgeving aannemen.

Burgemeester en wethouders van de gemeente West Betuwe,
de gemeentesecretaris, Philip Bosman
de burgemeester, Servaas Stoop